

UPPFÖRANDEKOD VID INTERNATIONELLA UPPDRAG

Inledning

Företrädare från svensk fackföreningsrörelse har gott rykte inom världssamfundet och är kända för att utföra ett arbete av hög kvalitet vid internationella uppdrag.

Det är av högsta vikt för svensk fackföreningsrörelses trovärdighet internationellt att detta goda rykte behålls intakt, inte minst för att kvalitetssäkra det internationella fackliga solidaritetsarbetet. Styrelsen för LO-TCO Biståndsnämnd har därför godkänt en uppförandekod vid internationella uppdrag. Den återspeglar de grundläggande värdegrunder som fackföreningsrörelsen står för och ger riktlinjer för hur man som individ ska uppföra sig när man åker ut som representant för en svensk facklig organisation. Uppförandekoden är LO-TCO Biståndsnämnds riktlinjer för dem som under kortare eller längre tid företräder svensk fackföreningsrörelse vid internationella uppdrag utsända på uppdrag av LO-TCO Biståndsnämnd.

Övergripande värdegrund

Som representant för fackföreningsrörelsen har du som uppgift att representera den fackliga värdegrunden samt även FN:s konvention om mänskliga rättigheter och ILO:s kärnkonventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet.

Det är viktigt att du genom ditt sätt att uppträda både i tjänst och under fritid bidrar till att bibehålla detta goda rykte, inför internationell personal, lokalt anställda, lokala företrädare och befolkningen i landet. Som företrädare för fackföreningsrörelsen representerar du inte bara din egen organisation utan betraktas av omgivningen även som representant för Sverige, internationell fackföreningsrörelse och för världssamfundet.

Det är därför självklart att ditt agerande och din attityd tydligt visar att du på intet sätt drar fördel av din ställning utan uppträder korrekt mot alla, oavsett kön, religiös uppfattning, etniskt ursprung eller ålder.

Du befinner dig i tjänstgöringsområdet som gäst i ett annat land och ska därför respektera landet, människorna, kulturen och miljön.

Du ska även undvika sådan politisk, religiös, ekonomisk och annan verksamhet som inte är förenlig med den ovan beskrivna fackliga värdegrunden.

Ett olämpligt uppträdande under Din utlandstjänstgöring/uppdrag kan innebära att du kränker andra människor och deras rättigheter. Du riskerar även att skada såväl din egen som din organisations trovärdighet gentemot befolkning, lokala myndigheter, annan internationell personal och/eller organisationer.

Säkerhetstänkandet skall prioriteras vid val av ex. vis transportmedel, hotell etc., då ett olämpligt val riskerar att sätta säkerheten ur spel för andra såväl som för dig själv.

”Tänk efter före” är en bra grundregel till hjälp för ett korrekt uppträdande under utlandstjänstgöring/uppdraget. Reflektera över hur din attityd och ditt agerande kan uppfattas samt konsekvenserna av detta. När du är på internationellt uppdrag är du ”alltid synlig”, oavsett om du är i tjänst eller är ledig.

Riktlinjer

Du ska vara väl införstådd med, respektera och följa dessa riktlinjer under din utlandstjänstgöring/uppdrag. Om du ändå låter bli att följa dem, har Biståndsnämnden och den organisation vilken du utför uppdraget åt möjlighet att vidta åtgärder. Om Din underlåtenhet att följa reglerna innebär brott mot svenska lagar kan Du även komma att lagföras för brottet.

- **Otillbörligt utnyttjande av maktställning**

Under din utlandstjänstgöring/uppdrag kommer du att komma i kontakt med många människor som är eller upplever sig vara i beroendeställning till dig. Oavsett om beroendeställningen är verklig eller inte, får du aldrig utnyttja din maktposition som företrädare på ett otillbörligt sätt. Du får inte heller utnyttja din maktposition till att ge andra fördelar som de normalt inte skulle haft. Ditt uppträdande och ditt umgänge med andra ska vara sådant att det aldrig kan uppfattas som att du kräver eller förväntar dig olika tjänster eller förmåner som t.ex. "subventionerad" hyra, sexuella tjänster etc. Sexuella relationer med personer som är eller kan uppfattas vara i beroendeställning till dig är olämpligt och bör undvikas, då du genom en sådan relation riskerar att försätta motparten i en situation med negativa konsekvenser, såväl under pågående relation som i framtiden.

- **Diskriminering**

Du får inte diskriminera någon enskild person eller grupp, oavsett kön, religion, etniskt ursprung, sexuell läggning, politisk åskådning, funktionshinder, ålder, samhällsställning eller nationell tillhörighet, varken bland internationell personal, lokalanställda, förtroendevalda eller bland befolkningen i övrigt.

- **Korruption**

Du får inte medverka till korruption genom att ge eller ta emot mutor, varken i form av pengar eller andra förmåner vilka syftar till att skaffa dig fördelar gentemot andra. I många länder är mutor vanligt förekommande.

Sidas dokument "En vägledning vid misstanke om korruption" är tillämplig i dessa sammanhang. LO-TCO Biståndsnämnd tar avstånd från all användning av mutor och ett av syftena med vår verksamhet är att bekämpa korruptionen. Av denna anledning krävs det av samtliga anställda och uppdragstagare att de, så långt det är möjligt och utan att det tillför dem onödigt men och lidande, i likhet med LO-TCO Biståndsnämnds uppfattning, ska ta avstånd från mutor och korruption.

- **Organiserad brottslighet**

Du ska undvika alla former av kontakt med den organiserade brottsligheten. Det innebär också att vara medveten om den organiserade brottsligheten och dess förgreningar när du växlar pengar, väljer bostad, hotell och restaurang samt i en mängd andra vardagssituationer. Vidare skall du i möjligaste mån (med hjälp av de lokala samarbetsparterna) välja hotell, restaurang och övriga leverantörer där kollektivavtal finns. Beträffande handel med människor, så k trafficking, ska du vara medveten om att detta inte enbart sker i syfte att sexuellt utnyttja dem utan att det även förekommer avseende bl a hushålls- och trädgårdstjänster.

- **Sexköp**

Köp av sexuella tjänster är inte tillåtet under utlandstjänstgöringen/uppdraget. Med köp av sexuella tjänster avses här inte bara "kontantköp" av sexuella tjänster från prostituerade, bordellbesök etc., utan även "privatbistånd" i form av betalning av räkningar, hyror, skolavgifter o s v i utbyte mot sexuella tjänster. Besök på porr-, striptease- och liknande klubbar är inte tillåtet eftersom det kan innebära stöd till brottslighet såsom sexhandel och annan kriminell verksamhet.

- **Sexuella övergrepp**

Alla former av sexuella övergrepp är förbjudet, liksom alla former av sexuella kontakter med barn. Som barn anses, enligt definitionen i FNs konvention om barnets rättigheter, varje människa under 18 år.

- **Sexuella trakasserier**

Ingen arbetstagare ska utsättas för sexuella trakasserier. ”Med sexuella trakasserier avses ett uppträdande i arbetslivet av sexuell natur som kränker en arbetsökandes eller arbetstagares värdighet”. (16a § Jämställdhetslagen).

- **Pornografi**

Du får inte använda den tekniska utrustning, datorer etc., som din organisation tillhandahåller för att titta på eller sprida pornografiskt material. All befattning med barnpornografiskt material är totalt förbjudet även utanför tjänstgöringen/uppdraget.

- **Alkohol**

Du ska inta ett restriktivt förhållningssätt till alkohol och alkoholkonsumtion. I tjänst är alkoholkonsumtion endast tillåten i undantagsfall; offentliga middagar, representation och liknande. Vid dessa tillfällen är det extra viktigt att konsumtionen sker ytterst sparsamt. Även under fritiden bör du vara restriktiv med din alkoholkonsumtion. I samband med bilkörning är alkoholkonsumtion helt förbjudet.

- **Narkotikaklassade preparat**

Alla former av befattning med och handhavande av narkotikaklassade preparat är förbjudet, såvida det inte sker inom ramen för uppdraget och således ingår i tjänsten, t ex inom sjukvård och narkotikabekämpning, eller avser receptförskrivna medicin för eget bruk.

Avslutning

Att befinna sig på ett internationellt uppdrag innebär att befinna sig i ett land eller område som är i behov av stöd från världssamfundet för att kunna bygga upp ett samhälle där mänskliga rättigheter respekteras och befolkningen kan leva i trygghet. Oavsett om anledningen till behovet är krig, naturkatastrof eller fattigdom så är inte bara landet och infrastrukturen skadad, utan även befolkningen är påverkad av att under kortare eller längre period ha levat i en otrygg tillvaro. Ofta är förtroendet och respekten för samhällsstruktur, myndigheter, lagar och regelverk skadat. Genom att alltid uppträda korrekt mot de människor du möter under utlandstjänstgöringen/ uppdraget bidrar du till att återskapa detta förtroende och denna respekt. Detta innefattar även att du tydligt tar avstånd från missförhållanden som maktmissbruk, mutor och korruption.

*Uppförandekoden baseras på ett underlag utarbetat av "Nätverket för etiska regler och uppförandekoder".
Uppförandekoden antogs av LO-TCO Biståndsnämnds styrelse 2005-12-01*